

บรรณานุกรม

กฎหมายไทย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พุทธศักราช 2538

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ประมวลกฎหมายอาญา

พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. 2551

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539

ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. 2544

หนังสือ

กมลชัย รัตนสกววงศ์. (2546). *หลักกฎหมายปกครองเยอรมัน* (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

_____. (2554). *กฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

กิตติพงศ์ สนธิสัมพันธ์. (2557). *รายงาน TDRI การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐและการต่อต้านคอร์รัปชันในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ.)

กุลพล พลวัน. (2538). *พัฒนาการสิทธิมนุษยชน*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

กำธร กำประเสริฐ และมัลลิกา พินิจจันทร์. (2553). *หลักกฎหมายเอกชน*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร. (2555). *ยุทธศาสตร์กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร พ.ศ. 2555 – 2559*. กรุงเทพฯ: กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน.

เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2543). *การจัดการเครือข่าย: กลยุทธ์สำคัญสู่ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บริษัท ชัคเชสมิเดีย จำกัด.

จิรนิติ หะวานนท์. (2540). *ดุลพินิจของฝ่ายปกครอง (Administrative Discretion), คู่มือการศึกษากฎหมายปกครอง*. กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.

- จาคูรงค์ รอดคำเนต. (2548). *สรุปหลักกฎหมายปกครอง เรื่อง คุณพินิจของฝ่ายปกครอง*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลปกครอง. หน้า 10.
- ซ่งทอง โอภาสศิริวิทย์. (2548). *คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์. (2555). *กฎหมายมหาชน ความเป็นมา ทฤษฎี และหลักการสำคัญ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- ชาญชัย แสวงศักดิ์, บรรเจิด สิงคะเนติ และสมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธ์. (2543). *การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการกับข้อพิจารณาทางกฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- เดือนเด่น นิคมบริรักษ์ และธิปไตย แสละวงศ์. (2557). *รายงาน TDRI การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของรัฐและการต่อต้านคอร์รัปชันในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ.)
- ถาวร เกียรติทับทิว. (2551). *คำอธิบายกฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ.
- นภดล เสงเจริญ. (2548). *กระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ รวมบทความทางวิชาการ ชุดที่ 4 ศาลรัฐธรรมนูญกับการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในโอกาสสถาปนาศาลรัฐธรรมนูญครบรอบ 7 ปี*. กรุงเทพฯ: สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ.
- นัยนา เกิดวิชัย. (2545). *คำอธิบายระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2517*. นครปฐม: นิติไณย.
- _____. (2543). *กฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- บรรเจิด สิงคะเนติ. (2548). *หลักกฎหมายเกี่ยวกับการควบคุมฝ่ายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2540). *หลักการพื้นฐานของสิทธิเสรีภาพและศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สาระานุกรมรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- บรรศักดิ์ อูวรรณโณ. (2538). *กฎหมายมหาชน เล่ม 3 ที่มาและนิติวิธี*. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- ประยูร กาญจนกุล. (2538). *คำบรรยายกฎหมายปกครอง* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์ และชัยวัฒน์ ธีระพันธ์. (2546). *สื่อสารกับสังคมเครือข่าย*. กรุงเทพฯ: สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา.

- ภูริชญา วัฒนรุ่ง. (2548). **หลักกฎหมายมหาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- มานิตย์ จุมปา. (2549). **คำอธิบายกฎหมายปกครองว่าด้วยการกระทำทางปกครองและการควบคุมการกระทำทางปกครองเล่ม 1**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รังสิกร อุปพงศ์. (2547). **การวิจัยและการพัฒนาความรู้เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2556). **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- ฤทัย หงส์ศิริ และมานิตย์ จุมปา. (2542). **คำอธิบายกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ**. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วัชร ไซยสาร. (2545). **สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของราชการ**. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- วรพจน์ วิสสุตพิชญ์. (2531). **การควบคุมการใช้ดุลพินิจทางปกครองโดยองค์กรตุลาการ 60 ปี ดร.ปรีดี เกษมทรัพย์**. กรุงเทพฯ: พีเค. พรินดิงเฮาส์.
- _____. (2543). **สิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- _____. (2540). **การควบคุมการใช้อำนาจดุลพินิจทางปกครองโดยองค์กรตุลาการ ในข้อความคิดและหลักการพื้นฐานในกฎหมายมหาชน รวมบทความบางเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายปกครองและกฎหมายรัฐธรรมนูญ**. กรุงเทพฯ: นิติธรรม.
- _____. (2540). **หลักการพื้นฐานของกฎหมายปกครอง (Fundamental Principles of Administrative Law)**. กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.
- _____. (2562). **ข้อความคิดและหลักการพื้นฐานบางประการของกฎหมายปกครอง** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- วรเจตน์ ภาคีรัตน์. (2549). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายปกครอง: หลักการพื้นฐานในกฎหมายปกครองและการกระทำ ทางปกครอง** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- วิชญ์ เครื่องงาม. (2533). **กฎหมายรัฐธรรมนูญ**. กรุงเทพฯ: นิติบรรณาการ.
- สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2550). **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. หน้า 18-27.

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. (2560). **คู่มือการปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ.

_____. (2549). **สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน** (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สามเจริญพาณิชย์.

สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์. (2558). **แนวปฏิบัติและมาตรฐานเชิงเทคนิค สำหรับศูนย์กลางข้อมูลเปิดภาครัฐ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์.

สมชัย วัฒนการุณ. (2544). **การใช้สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540**. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

สมยศ เชื้อไทย. (2553). **หลักกฎหมายมหาชนเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

หยุด แสงอุทัย. (2542). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับกฎหมายทั่วไป**. กรุงเทพฯ: ประกายพริก.

อำพน เจริญชีวินทร์. (2545). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการฟ้องและการดำเนินคดีในศาลปกครอง** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: นิติธรรม.

อรพินท์ สฟโขชชัย. (2541). **“สังคมเสถียรภาพและกลไกประชาธิปไตย” รายงานที่ดีอาร์ไอ**. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย.

อมร รักษาสัตย์. (2543). **รัฐธรรมนูญฉบับประชาชนพร้อมบทวิจารณ์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์

จุมพล นาอะปะกัณณ. (2537). **รูปแบบที่เหมาะสมของข้อยกเว้นในการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของราชการตามร่างพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.** วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ปริทัศน์ พนมยงค์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ธีรัญชา สระทองอุ่น. (2550). **ขอบเขตในการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของฝ่ายปกครองโดยศาลปกครอง**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บัญชา เขียวด้าย. (2536). **การให้ประชาชนเข้าถึงเอกสารของทางราชการในประเทศ**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

วิรัชณี ลักจีพินิสกุล. (2549). **การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารซึ่งอยู่ในความครอบครองขององค์กรนิติบัญญัติและองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ**. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- ศรวิทย์ จิตดา. (2544). **การดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540**
กรณีศึกษา : เทศบาลเมืองบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต
 สาขาวิชาการบริหารรัฐกิจ, คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หิรัญญา บุญจารุณ. (2542). **สิทธิของประชาชนตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ**
พ.ศ. 2540 : ศึกษากรณีปัญหาและอุปสรรคที่ก่อให้เกิดการใช้สิทธิอุทธรณ์และร้องเรียน.
 สารนิพนธ์คณะสังคมสงเคราะห์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัมมา สงฆ์เจริญ. (2557). **สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลทางสิ่งแวดล้อมในความครอบครองของเอกชน.**
 วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เอกอิศร์ ทองเนื้อดี. (2543). **การเปิดเผยเอกสารเกี่ยวกับการสอบของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูล**
ข่าวสารของทางราชการ พ.ศ.2540. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต, คณะนิติศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

วารสาร บทความ

- กมลชัย รัตนสกวาวงศ์. (2529). “แนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับดุลพินิจฝ่ายปกครองของประเทศ
 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี”. **บทบัณฑิตย**, 42 (1).
- กองส่งเสริมการประกันภัยและสารสนเทศ. (2550). “การดำเนินการตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารของ
 ราชการ พ.ศ. 2540 และการให้บริการข้อมูลข่าวสารของกรมการประกันภัย”. **วารสารการ**
ประกันภัย, 34(142).
- จิตติ เกษมศิริวัฒน์. (2537). “สิทธิของบุคคลรับรู้ข่าวสารของทางราชการ”. **รัฐสภาสาร**, 42 (3).
- ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์. (2532). “อิสระของข่าวสาร (Freedom of Information)”. **วารสาร**
นิติศาสตร์, 9(4).
- _____. (2541). “หลักประกันสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่”. **วารสารกฎหมาย**
ปกครอง, 17 (2).
- พิชิตพล ศรียานนท์ และสมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธิ. (2541). “สิทธิในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของ
 ราชการตามกฎหมายฝรั่งเศส เยอรมัน และสหรัฐอเมริกา”. **วารสารกฎหมายปกครอง**,
 17(2).
- ภาระวี ปุณเสรีพิพัฒน์. (2557). “มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล”.
วารสารนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 7 (1).

สมศักดิ์ นวตระกูลพิสุทธิ์ และปฐมภรณ์ ปัตตพงศ์. (2543). "ความสัมพันธ์ระหว่างกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการกับกฎหมายเฉพาะที่คุ้มครองมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร". *วารสารกฎหมายปกครอง*, 19(1).

เอกสารอื่นๆ

เจษฎา มีบุญลือ. (2553). *เอกสารวิชาการ เรื่อง ความมั่นคงแห่งชาติ: การสร้างไทยให้ยั่งยืน*. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

บวรศักดิ์ อุวรรณโณ และคณะ. (2554). *รายงานการศึกษา เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในกระบวนการนโยบายสาธารณะ*. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ.พี.กราฟฟิค ดีไซน์และการพิมพ์ จำกัด.

ยะพันธุ์ อุดมศิลป์. *แนวทางการใช้กฎหมายข้อมูลข่าวสาร. เรียบเรียงจาก Step-By-Step Guide to using the freedom of Information Act*. เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง “รัฐบาลโปร่งใส มิติใหม่แห่งการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชน” วันศุกร์ที่ 15 พฤษภาคม 2541 ณ ตึกสันติไมตรี ทำเนียบรัฐบาล.

วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร. (2553). *คู่มือเรื่องความมั่นคงแห่งชาติ*. เอกสารประกอบหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร (วปอ.) และหลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักรภาครัฐร่วมเอกชน (ปรอ.) ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช 2553 – 2554.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.). 2542. *รายงานการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประมวลสรุปความเคลื่อนไหวและแนวโน้มของประเทศไทย ฉบับเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2542*. โครงการข่าวสารทิศทางประเทศไทย (TTMP). หน้า 20.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายและอำนวยการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ. (2556). *แนวทางการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงของชาติ (พ.ศ. 2556-2560) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2558*. กรุงเทพฯ: สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ.

อรพินท์ สฟโชคชัย. (2541). “สังคมเสถียรภาพและกลไกประชาธิปไตย”. *รายงานที่ดีอาร์ไอ*, (20 ธันวาคม 2541).

เอกสารภาษาต่างประเทศ

Bernard Schwart. (1972). *Legal Control of Governments*. Clarendon; Oxford.

Kenneth C. Davis. (1972). *Administrative Law Text* (3rd Edition). Paul Minnesota: West Publishing Company.

Kenneth E. Waren. (1988). *Administration Law in the Political System*. Paul Minnesota: West Publishing Company.

Kenneth F Warren. (2010). *Administrative Law in the Political System* (5th Edition). Boulder, Colorado: Westview Press.

Norman S. Marsc. (1987). *Public and access to Government-Held Information: A Comparative Symposium*. London: Stevens & Son Ltd.

Oxford University Press (1981). *International Covenant on Civil and Political Rights: ICCPR*. Basic Documents on Human Right.

Peter Herman, and Charies R, McClure. *Public access to government Information*. Norwood. New Jersey: Ablex publishing corporation.

S.A.de Smith and J.M. Evans. (1980). *Judicial Review of Administrative Action*. (4th Edition). London: Sweet & Maxwell.

S.H. BAILEY, B.L. JONES & A.R. MOWBRAY. (1992). *CASE AND MATERIALS ON ADMINISTRATIVE LAW*. (second edition). Sweet & Maxwell Ltd.

The special committee on radio television and the administration of justice of the Association of the Bar of the city of New York. (1967). *Freedom of the Press and Fair Trall: final report with recommendation*. New York and London.

ฐานข้อมูลออนไลน์

โครงการอินเทอร์เน็ตเพื่อกฎหมายมหาชน (iLaw). (2559). 14 ปี พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสารฯ ประเมิน – พอใช้ยังต้องไปต่ออีกมาก. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก : <http://ilaw.or.th/node/1309>.

นันทวัฒน์ บรมานันท์. (2560). *ประโยชน์สาธารณะ*. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <https://www.gotoknow.org/posts/521175>.

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ. (2562). **คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.oic.go.th/web2017/iwebform_viewer.asp?i=41111%2E2291%3A604118112197111211.

สงกรานต์ ป้องบุญจันทร์. (2559). **การควบคุมดุลพินิจของฝ่ายปกครองโดยศาลปกครองไทย**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://naksit.net/th/?p=252>.

สมชัย วัฒนการุณ. (2552). **การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอเฉพาะราย**. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: <http://public-law.net/publaw/view.aspx?id=1409&Keyword=ข้อมูลข่าวสาร>.

ฐานข้อมูลออนไลน์ต่างประเทศ

Information Commissioner's Office. (2011). ***Freedom of Information Act 2000 (Section 50)***. (online). Available: http://ico.org.uk/for_organisations/freedom_of_information/guide/~media/documents/decisionnotices/2011/fs_50296349.ashx.

Information Commission's Office (ICO). (2015). ***The Prejudice Test: Freedom of Information Act***. (online). Available: http://ico.org.uk/~media/documents/library/Freedom_of_Information/Detailed_specialist_guides/the_prejudice_test.ashx.